Měření rychlosti diabolky

D. Jurdová, F. Randák, M. Seguin, K. Stefanová

Fakulta jaderná a fyziklně inženýrská ČVUT

jurdodom@fjfi.cvut.cz

10. prosince 2016

Obsah

1. Cíle
2. Metody měření
   - Balistické kyvadlo
   - Zvuk
3. Měření
   - Lano
   - Balistické kyvadlo
   - Zvuk
4. Diskuze
5. Závěr

Cíle

- určit rychlost diabolky tří zbraní
- určit rychlost pomocí balistického kyvadla
- určit rychlost pomocí zvukových záznamů
- porovnání výsledků a přesnosti jednotlivých metod

Metody měření

- balistické kyvadlo
  - využití zákona zachování hybnosti
- zvukový záznam
  - snímání zvukových vln zaznamenávajících pohyb diabolky

Balistické kyvadlo

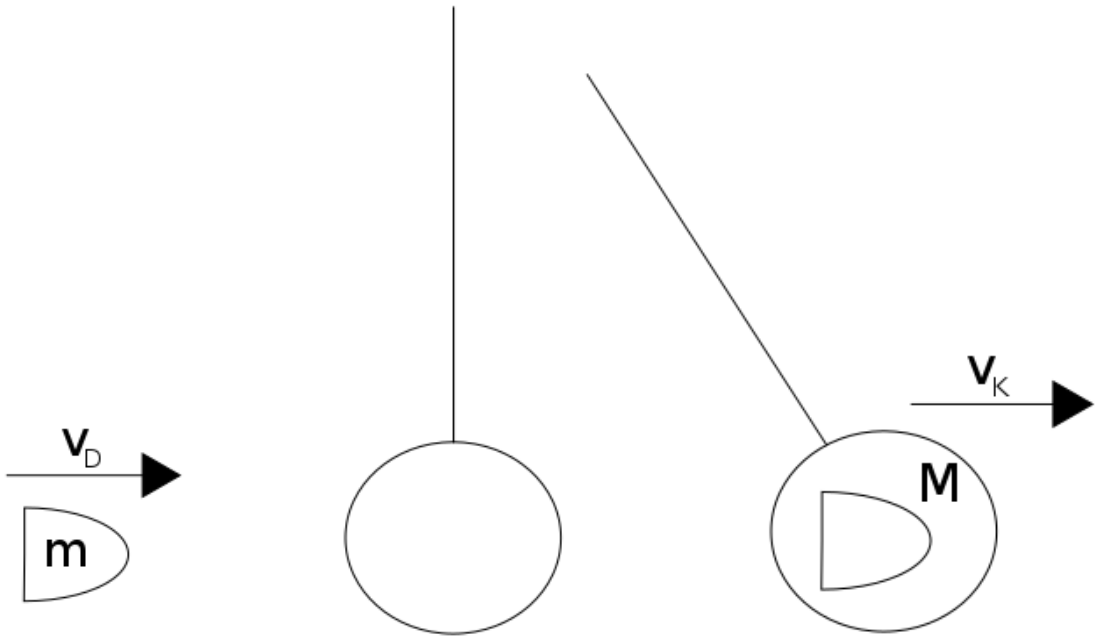

$$p = mv_D = Mv_K, \tag{1}$$

Balistické kyvadlo

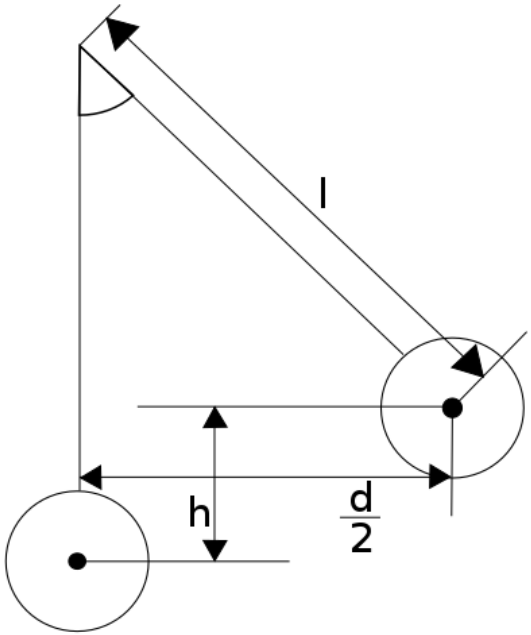

$$E = \frac{p^2}{2M} = Mgh \qquad h = l - \sqrt{l^2 - (\frac{d}{2})^2}, \tag{2}$$

Zvuk

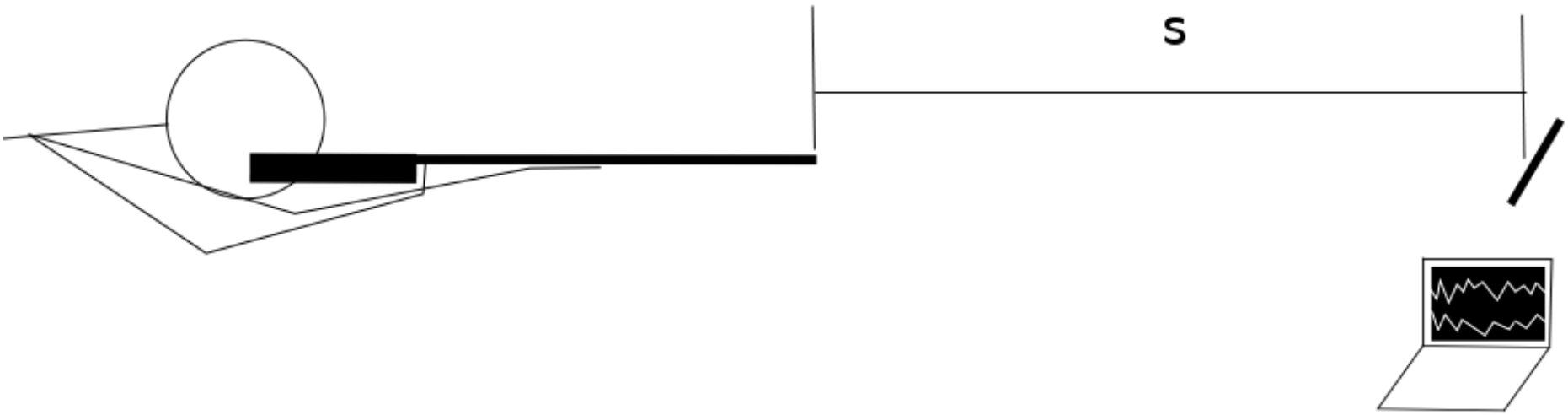

$$v = \frac{1}{\frac{t_1}{s} + \frac{1}{v_z}} \tag{3}$$

Měření a výsledky

- výroba balistického gelu, balistického kyvadla a závěsu
- střelba do balistického kyvadla a snímání záběrů
- střelba na cíl a nahrávání zvukových záznamů

Lano

Balistické kyvadlo

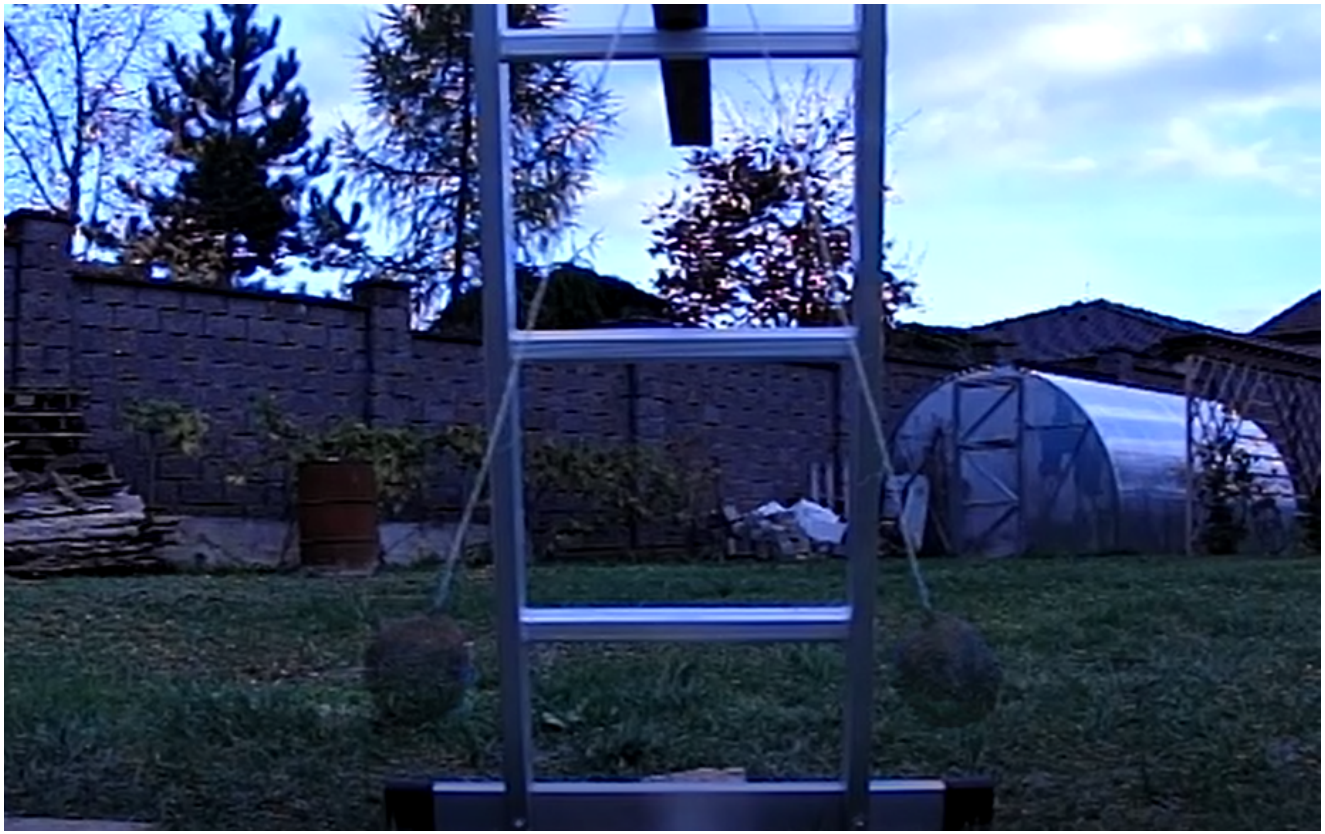

Balistické kyvadlo

	TYTAN Model B3-3	GAMO PT-90	IŽ-38
hmotnost diabolky $[g]$	$0,9946 \pm 0,0008$	0,4982 ± 0,0008	0,4982 ± 0,0008
délka závěsu $[m]$	0,552 ± 0,002	0,552 ± 0,002	0,552 ± 0,002
maximální výchylka na ose x $[m]$	0,311 ± 0,008	0,0811 ± 0,002	0,091 ± 0,003
hmotnost závaží $[kg]$	0,1950 ± 0,0009	0,1950 ± 0,0009	0,1950 ± 0,0009
hybnost $[kg \cdot m \cdot s^{-1}]$	0,12 ± 0,02	0,03 ± 0,01	0,03 ± 0,01
rychlost diabloky $[m \cdot s^{-1}]$	130 ± 22	67 ± 25	75 ± 25
kinetická energie [J]	0,04 ± 0,01	0,003 ± 0,002	0,004 ± 0,002

Zvuk

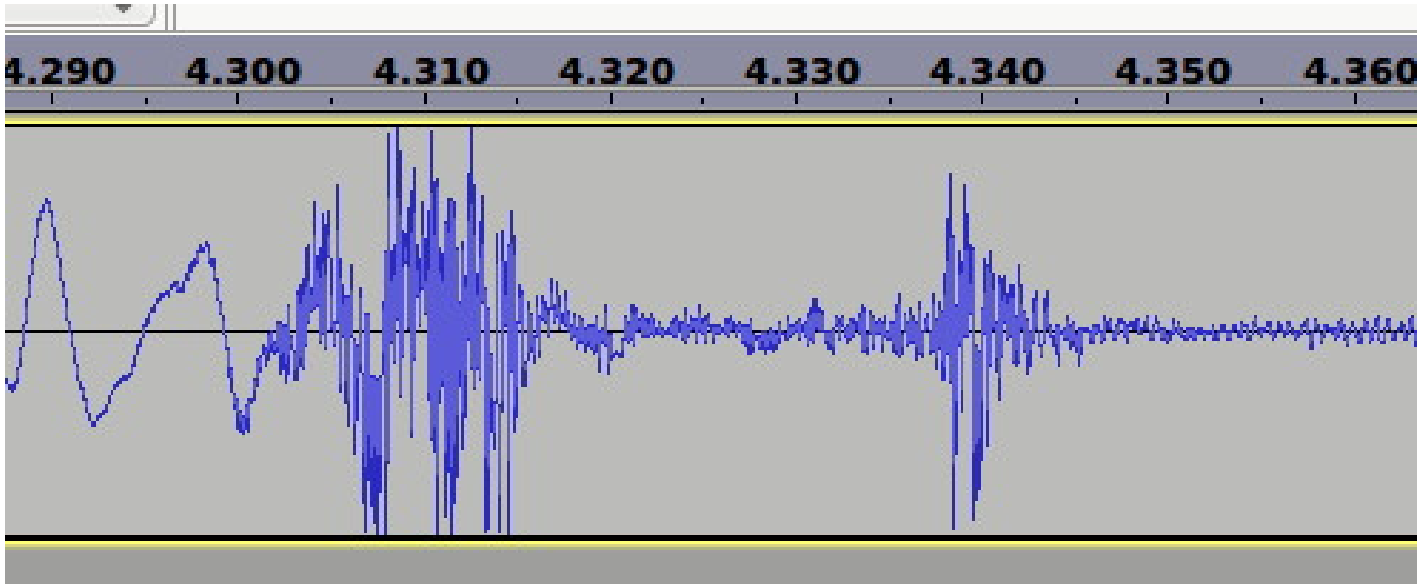

Zvuk

	TYTAN Model B3-3	IŽ-38
hmotnost diabolky $[g]$	$0,9946 \pm 0,0008$	$0,4292 \pm 0.0008$
vzdálenost $[m]$	$5,00 \pm 0,05$	$2,50 \pm 0,05$
doba letu $[s]$	$0,035 \pm 0,001$	$0,026 \pm 0,002$
rychlost $[m \cdot s^{-1}]$	243 ± 11	134 ± 13
hybnost $[kg \cdot m \cdot s^{-1}]$	$0,124 \pm 0,006$	$0,068 \pm 0,007$
kinetická energie [J]	15 ± 1	$4,6 \pm 0,9$

Diskuze

- balistické kyvadlo
  - vnější vlivy prostředí
  - energetické ztráty
- zvukový záznam
  - vnější vlivy prostředí
  - odečítání času ze zvukového záznamu
- porovnání relativních chyb rychlostí

	balistické kyvadlo	zvuk
TYTAN Model B3-3	15%	5%
GAMO PT-90	37%	neměřeno
IŽ-38	33%	10%

Závěr

- splnění vytyčených cílů
- ovlivnění přírodními podmínkami
- nepřesnosti při měření i zpracování dat
- výrazná odlišnost získaných výsledků

Děkujeme za pozornost

Použitá literatura

GAMO PT 90

[cit.11.12.2016]

Mechanika

ŠTOLL, Ivan. Mechanika. Vyd. 3. V Praze: České vysoké učení technické, 2010. ISBN 978-80-01-04554-1.

rychlost zvuku

[cit.11.12.2016]